

صدا و حرکت بدون سوت زدن

رضا گدازگر

نکاتی درباره‌ی پخش فیلم در سالن‌های نمایش مدارس

تصویر ۱

برای نمایش فیلم جدا از اینکه در انتخاب فیلم نسبت به مخاطب دقت می‌کنیم، قبل از نمایش می‌بایست ارتباطات فنی سیستم پخش را هم بررسی کنیم. اگر سیستم پخش شما به تلویزیون وصل می‌شود که مشابه سیستم‌های خانگی خواهد بود اما اگر دستگاه پخش شما به ویدئو پروژکتور وصل شود می‌بایست صدای آن جداگانه به شرحی که در پی می‌آید وصل شود.

ارتفاع بلندگو از سطح زمینی که تماشاگران هستند بهتر است از ۱۸۰ سانتی‌متر بیشتر باشد. هر اندازه طول سالن بیشتر باشد، ارتفاع بلندگو را هم بیشتر کنید. افزایش ارتفاع باعث می‌شود که صدا به راحتی به ته سالن منتقل شود. اگر ارتفاع بلندگوها کم باشد، شدت صدا برای تماشاگرانی که در جلوی سالن نشسته‌اند آزاردهنده خواهد شد و تماشاگران ته سالن صدا را به زحمت خواهند شنید. در تصویر (۲) بلندگو در ارتفاع کم نشان می‌دهد این حالت برای سالن‌های خیلی کوچک مناسب است ولی برای سالن‌های بزرگ مناسب نیست و باید ارتفاع بلندگو بیشتر شود. در سالن‌هایی که دارای صحنه هستند، به راحتی می‌توان ارتفاع بلندگوها را تنظیم کرد.

نصب سیستم صوتی به شکل استریو

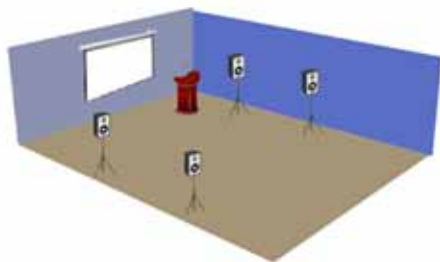
در تصویر (۱) پخش فیلم با صدای استریو را می‌بینید. باید توجه داشت که بلندگوها در کنار پرده‌ی نمایش قرار گیرند تا پخش صدای فیلم جدا از تصویر حس نشود و قدرت پخش آن به اندازه‌ی باشد تا از ته سالن به راحتی شنیده شود. شدت صدا موقعی یک‌نواخت پخش می‌شود که ارتفاع و زاویه‌ی بلندگوها درست تنظیم شده باشد.

قبلی مطلقاً استفاده نکنید. در این روش بلندگوها باید جلوی تریبون قرار گیرد تا فیدبک (سوت زدن بلندگو) به وجود نیاید. فیدبک موقعی به وجود می آید که میکروفون مقابل بلندگو قرار گیرد. برای جلوگیری از سوت زدن بلندگو باید کاری کنیم که صدای بلندگو به میکروفون نرسد. برای این کار بلندگو را با فاصله و جلو میکروفون قرار می دهیم و تعداد بلندگوها را زیاد می کنیم و زاویه ی آنها را هم درست تنظیم می کنیم. مخصوصاً زاویه ی بلندگویی که به میکروفون نزدیک است. منظور از درست تنظیم کردن به گونه ای است که صدا با توجه به فیدبک به طور یک نواخت سالن را پوشش دهد.

تصویر ۵

تا اینجا متوجه شدید که تنظیم سیستم صوتی برای پخش فیلم با سخنرانی متفاوت است و از سیستم پخش فیلم مطلقاً نمی شود برای سخنرانی هم استفاده کرد ولی از سیستم سخنرانی می توان برای پخش صدای فیلم استفاده کرد البته به صورت غیر اصولی.

تصویر ۶

برای اینکه در سالن پخش صدای مناسب داشته باشیم، بهترین حالت استفاده از دو سیستم است. یکی سیستم صوتی مخصوص برای پخش فیلم و یک سیستم هم مجزا برای سخنرانی در نظر گرفته شود. در این صورت صدای فیلم از طرف پرده ی نمایش شنیده می شود و در هنگام سخنرانی بدون هیچ فیدبک صدای یک نواخت در سالن به راحتی شنیده می شود. تصویر (۶)

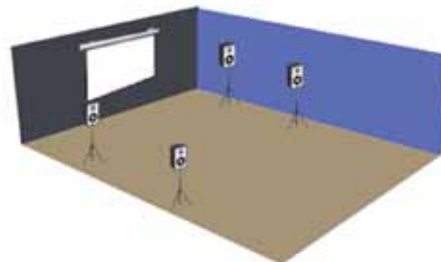

در صورتی که کمتر دیده شده است در سالنی به این نکات توجه کرده

تصویر ۲

سالن هایی که سیستم صوتی چند منظوره دارند، به دلیل اینکه بلندگوها را در ارتفاع و زاویه ی مناسب روی دیوار نصب می کنند مشکل انتقال صدا نخواهند داشت و صدا به طور یک نواخت در سالن پخش می شود (البته اگر سیستم صوتی صحیح نصب شده باشد). این نوع سیستم به خاطر اینکه بلندگوها از پرده ی نمایش فاصله دارند برای پخش فیلم غیر اصولی است و ارتباط تماشاگر را با فیلم کم می کند ولی بهتر از نرسیدن صدا به ته سالن است؛ چون آن وقت ارتباط کلاً قطع می شود.

تصویر ۳

اگر امکانات به شما این اجازه را نمی دهد که از ارتفاع مناسب استفاده کنید یا بلندگو و آمپلی فایر با قدرت مناسب در اختیار ندارید، بهتر است تعداد بلندگوها را زیاد کنید (هر چند این حالت همان طور که گفته شد برای پخش فیلم غیر اصولی است و ارتباط تماشاگر را با فیلم کم می کند). در این صورت آرایش بلندگوها به شکل دیگری خواهد شد. (تصویر ۳)

این روش برای سخنرانی بسیار مناسب خواهد بود. باید دقت کنید اگر قصد سخنرانی هم دارید، باید از روش دیگری استفاده کنید.

تصویر ۴

برای سخنرانی باید از روش تصویر (۵) استفاده کنید و از روش های

گفتمان کلاس وفیلم آموزشی

مقاله

اشاره

متن و تماشاگر، هیچ‌یک، ایستا یا وجودی از پیش شکل گرفته نیستند. تماشاگران به متن شکل می‌دهند و از طریق تجربه‌ی فیلمی، در درون فرایندی تعاملی و بی‌پایان شکل می‌گیرند. (استم، ۱۳۸۳: ۲۶۵) دیوید مورلی در تعریف رابطه‌ی فیلم و تماشاگر از «لحظه‌ای که گفتمان‌های خواننده با گفتمان متن تلاقی می‌کند» می‌گوید: «در مجموع باید گفت که متن، گفتمان و تاریخ، همه و همه دست‌اندرکارند و درگیر بازی». با این دید تماشاگر منفعل نیست بلکه عنصری است که هم متن را می‌سازد و هم خود به کمک متن ساخته می‌شود.

فیلم در کلاس درس می‌تواند بر بافت کاملاً تأثیر بگذارد و از بافت کلاس نیز متأثر گردد. لذا در صورتی که آموزگاران و مدرسان با شناخت کافی از رسانه‌ی فیلم آموزشی در کلاس بهره‌برند، ارتباط آن‌ها تسهیل می‌شود و موفقیت در فرایند یاددهی-یادگیری به شکل چشم‌گیری به عمیق می‌رسد.

● وحید گلستان

متن

متن، ثبت هرگونه گفتمان است. (احمدی، ۱۳۷۱: ۱۹۱) گفته‌ی قطعه‌ای از متن است؛ یعنی زنجیره‌ای از عبارات که براساس اصول ارتباط در پیوند با یکدیگر به‌مثابه کلی مشترک، ادراک می‌شوند (بیات ترک، ۱۳۷۹: ۳). گفته مستقل از بافت است؛ در حالی که عمل گفتن در تار و پود متن تنیده شده است (لجت، ۱۳۷۷: ۷۳). بنابراین، متن در رابطه با گفتمان روایی قرار می‌گیرد و منشی بیانی دارد و خصلت تقریری و گزارشی در آن مؤکد است؛ از این رو به نظام ارتباطی نیازمند است که در آن مطرح شود (وولن، ۱۳۶۹: ۱۶۳). بارت یادآوری می‌کند که از راه نشانه می‌توان به متن نزدیک شد و آن را تجربه کرد. نیز باور دارد که انسان برای چیزها نشانه ابداع می‌کند (بیات ترک، ۱۳۷۹: ۳). مثلاً فیلم آموزشی به‌مثابه نشانه (یا یک متن) در راستای نزدیک شدن به متن کلی‌تر- یعنی کلاس درس- این تعبیر را می‌پذیرد.

کلاس به‌مثابه متن

کلاس درس یک بافت ارتباطی مستقیم و تعاملی رو در رو دارد و در واقع در پی ایجاد فرصت ارتباطی تازه‌ای است.

فیلم آموزشی به‌عنوان یک رسانه می‌تواند به‌مثابه متنی مجرد تحت تأثیر کلاس باشد و مهم‌تر و بیشتر می‌تواند بافت ارتباطی دریافت را در کلاس متأثر از خود تغییر دهد.

باشند و یا به‌خاطر صرفه‌جویی در هزینه‌ها از این سیستم استفاده کنند.

نصب سیستم صوتی به‌صورت مونو

سیستم مونو برای پخش فیلم تعریف می‌شود ولی برای سخنرانی معنی ندارد. در پخش موسیقی هم چه به‌صورت زنده و چه به‌صورت آرشیوی تعریف می‌شود.

تفاوت مونو به‌معنی تک خط با استریو این است که در مونو کل صداهای گفتار و موسیقی و صداهای صحنه با هم ترکیب و از یک منبع صوتی پخش می‌شود. در صورتی که در سیستم استریو بعضی از صداهای تفکیک و از دو منبع پخش می‌شود. با تفکیک صدا بین دو باند، صدا بُعد خاصی پیدا می‌کند و جذاب می‌شود. در حال حاضر بیشتر سیستم‌ها به حالت استریو است و سیستم مونو سیستمی قدیمی است و به‌ندرت از آن استفاده می‌شود ولی در ایران به‌خاطر کم‌توجهی به صدا مونو رایج است.

پخش فیلم به‌صورت مونو

در تصویر (۷) طریقه‌ی ارتباط دستگاه‌ها را به‌صورت مونو می‌بینید. همان‌طور که در شکل مشخص است، از یک بلندگو استفاده شده است و آن هم در زیر و وسط پرده‌ی نمایش قرار می‌گیرد تا ارتباط صدای فیلم با تصویر بهتر برقرار شود.

تصویر ۷